

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۶ تهران

دیرستان نمونه دولتی فرهنگ شهید شریفی

شماره سندلی:

نام و نام خانوادگی:

کلاس: ساجدین ۱ و ۳

سوال امتحانی درس: علوم و فنون ادبی ۱ دبیر: آقای ملک محمدی

نوبت امتحانی دی ماه

سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

رشته ادبیات و علوم انسانی

پایه: دهم

ساعت امتحان: ۸ صبح
وقت امتحان: ۷۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۹۶/۱۰/۰۹
تعداد صفحه سوال: ۲

بارم

ردیف

۱	«بلاغت» را تعریف کنید .	۱
۱/۵	قلمرو «ادبی» در سه سطح بررسی می شود . این سه سطح را فقط نام ببرید .	۲
۲	نکته های زیر ، هر کدام جزو کدام یک از قلمرو های سه گانه (زبانی ، ادبی ، فکری) هستند؟ الف) وجود واژگان کهن (قلمرو) ب) شعر ، ظاهری ساده ، محسوس و عینی دارد . (قلمرو) پ) از قرار گرفتن قافیه در پایان هر دو مصراع یک بیت ، میفهمیم قالب شعر «مثنوی» است (قلمرو) ت) جملات ، ساده و کوتاه هستند . (قلمرو)	۳
۱	دو کتاب از آثار ادبی منظوم زبان «پهلوی» را که از میان رفته اند اما ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها در دست است ، نام ببرید .	۴
۱	دو کتاب از مهم ترین کتاب های نثر دوره زمانی «قرن چهارم تا اواسط قرن پنجم هجری» را نام ببرید .	۵
۲	دو عامل از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی قرن های «پنجم و ششم هجری» را بنویسید	۶
۲	دلایل گرایش نویسندگان به فارسی نویسی در دوره زمانی «قرن های پنجم و ششم» چیست ؟	۷
	۱-	
	۲-	
۱/۵	چهره های شاخص شاعران مناطق مشخص شده زیر را در دوره زمانی «قرن های پنجم و ششم» را بنویسید . الف) شاعران معروف آذربایجان (۱) - ب) حوزه ادبی فارسی و نواحی مرکزی (عراق عجم) و اصفهان و همدان، ری و ... (۱) -	۸
۳	جاهای خالی را پر کنید . « تحوّل روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید . آن چنان که بر پیروی از سنایی ، بسیاری از شاعران به «..... و» روی آوردند و از جمله ، شاعران بزرگی همچون و مولوی ظهور کردند .»	۹
۲	با توجه به شعر زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید . « مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود یکی نماند زان همه ، بسود و بریخت همیشه شاد و ندانستمی که، غم چه بود؟ کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم الف) دو ویژگی از ویژگی های زبانی این شعر را ذکر کنید .	۱۰
۳	شعر زیر را بخوانید و برای هر قلمرو ، دو ویژگی استخراج نمایید « در کتاب آمد که در عهد قدیم چون به پایان بُرد کار آن سرا جمله گفتند : این بنای مُختصر چون توانی زیستن در این قفس؟ خانه ای می ساخت سقراط حکیم آمدند از ره ، رفیق و آشنا نیست در خورد تو، ای صاحب نظر! این قفس نبود مقام چون تو کس	۱۱

گفت در پاسخ : که ما را باک نیست

بیش از این گر یارِ یکدل داشتم

در حقیقت یارِ یکدل, کیمیاست

الف) قلمرو زبانی (۱)

(۲)

ب) قلمرو ادبی (۱)

(۲)

ب) قلمرو فکری (۱)

(۲)

عارفان را خانه الّا خاک نیست

بامِ خود تا عرش می افراشتم

چون صدف, کمیاب و چون دُر , پُر بهاست»

پیروز باشید

ملک محمدی

دی ماه ۱۳۹۶